

Lindenberg
- cultuurhuis -

strategische beleidsvisie

2025-2029

open armen
naar de toekomst

definities lindenbergh cultuurhuis

cultuurparticipatie

Het actief meedoen aan kunst en cultuur in de vrije tijd.

actieve cultuurparticipatie

We onderscheiden hier twee varianten:

1. De kennismaking met kunst- en cultuurbeoefening waarbij laagdrempelig aanbod wordt ingezet om mensen te verleiden om mee te doen. Kunst wordt als middel ingezet. Vaak maatschappelijk en samen met andere domeinen.
2. Het gezamenlijk of individueel uitoefenen en meedoen met kunst- en cultuurbeoefening. Denk hierbij aan amateurs die deelnemen aan repetities en optredens van koren, bands of theatergroepen, of die schrijven, beeldhouwen, smeden etc. We noemen dit ook wel amateurkunst.

cultuureducatie

Het doelbewust leren over en met kunst, erfgoed en media via gerichte instructie, zowel binnen- als buitenschools. Binnen Lindenberg Cultuurhuis betreft het de lessen op scholen (primair en voortgezet onderwijs) en de cursussen, lessen en workshops in de vrije tijd. Cultuureducatie leidt vaak tot amateurkunst ofwel actieve cultuurparticipatie.

kunstparticipatie en kunsteducatie

Wordt vaak afwisselend of in plaats van cultuurparticipatie en cultuureducatie gebruikt. We gebruiken in dit document ter bevordering van de leesbaarheid het woord "cultuur" in de samenstelling met participatie en educatie, maar sluiten daarbij op geen enkel moment "kunst" uit.

Impact

Uitwerking, invloed of effect. We gebruiken het woord impact wanneer we samen met andere domeinen een (probleem)situatie beïnvloeden. Dus bijvoorbeeld de impact op het verkleinen van eenzaamheid of het verlichten van armoede.

Effect

Direct en aantoonbaar resultaat of gevolg van een oorzaak of actie. Dus bijvoorbeeld het effect van een dansles op een leerling of deelnemer.

receptieve cultuurparticipatie

Als publiek deelnemen aan kunst- en cultuurbeoefening. Om te genieten of ter lering, vermaak of inspiratie. Binnen onze organisatie betreft het de programmering op een podium in de brede zin van het woord podium – of expositie – in welke vorm dan ook, zowel van professionals als amateurs.

kunstvakdocenten

Docenten met een kunstvakdiploma.

cultuurdocenten

Docenten zonder kunstvakdiploma, maar met aantoonbare ervaring op hun vakgebied.

inhoud

definities

1

woord vooraf

4

open armen naar de toekomst

visie op onze betekenis

5

betekeniscirkel

6

cultuureducatie

7

kernpropositie van de organisatie

onze opdracht

13

kernwaarden: gewoon doen!

15

vijf belangrijke opgaven

17

ethiek

21

financiën

23

beleidsvisie in het kort

25

bijlage: visie op cultuur

27

Deze visie is tot stand gekomen met input van zowel binnen als buiten de organisatie, gedurende een traject van meerdere maanden onder begeleiding van Blue Yard (Geert Boogaard en Nicolien Luttelts).

open armen naar de toekomst

In 2019 hebben we voor Lindenberg Cultuurhuis de strategische beleidsvisie 2020 - 2024 opgesteld. Nu is het tijd om opnieuw naar de toekomst te kijken en te bepalen waar we voor staan en waar we voor gaan. Want niet alleen loopt de beleidsperiode in 2024 af, er verandert ook een hoop in de wereld; veraf én dichtbij; in ons leven en in hoe we cultuur bezien.

Met die veranderingen komen mooie, en soms complexe nieuwe opgaven op ons af. Daarop willen we graag een goed en passend antwoord bieden. We willen goed zijn voorbereid en tegelijk flexibel blijven. We streven naar toegankelijkheid in onze maatschappelijke rol, geven laagdrempelig les in alle kunstdisciplines en inspireren op onze podia. Zo bedienen we de gehele keten van cultuurparticipatie- en educatie en andersom. In de wijken, op de scholen en in onze vestigingen. Bovendien zal de Lindenberg de komende jaren nieuwe huisvesting moeten realiseren voor haar centrumlocatie. Een huisvesting die ook weer een antwoord is op de vragen van de toekomst.

Als multifunctionele organisatie (MFO) zijn wij gezegend met een aantal functies die elkaar versterken. Deze visie laat de toegevoegde waarde van de mix van cultuurparticipatie, cultuureducatie en (theater) programmering zien.

Deze visie vormt de basis voor onze strategische plannen en besluiten de komende jaren.

Dit visiedocument is tot stand gekomen door gesprekken te voeren met verschillende medewerkers van de Lindenberg en met experts buiten de organisatie. We hebben ook goed gekeken naar ontwikkelingen en trends die we in de wereld om ons heen waarnemen. We hebben ons breed laten informeren.

Ik wil iedereen bedanken die constructief heeft meegedacht. Jullie input is heel waardevol. Ik ben ervan overtuigd dat we de afgelopen jaren gezamenlijk ons fundament hebben gevonden en dat we klaar staan om op dit fundament verder te bouwen aan onze bijdrage in de stad en de regio en dat we samen de toekomst met open armen kunnen ontvangen.

Teddy Vrijmoet

Directeur-bestuurder
Lindenberg Cultuurhuis

VISIE OP ONZE BETEKENIS

Met de haar zo kenmerkende inzet voor cultuurparticipatie- en cultuureducatie is Lindenberg Cultuurhuis van grote betekenis voor de samenleving. De Lindenberg genereert een positieve impact op zowel de individuele mens als op de samenleving in bredere zin, bijvoorbeeld de wijk en de stad.

Om onze specifieke betekenis te visualiseren gebruiken we 'betekenissencirkel', zie afbeelding op pagina 7. We lichten hieronder de betekenissencirkel toe.

Cultuurparticipatie- en educatie:

Hiervoor steken wij onze handen in het vuur. Wij bieden cultuurparticipatie- en educatie met direct aantoonbare resultaten. Bijvoorbeeld Piet leert gitaarspelen.

Resultaten: De resultaten van activiteiten van cultuurparticipatie- en educatie zijn goed meetbaar. Bijvoorbeeld het aantal cursussen of aantal leerlingen.

Effecten: Onze activiteiten leiden tot bepaalde effecten bij individuele mensen (rechts) en bij het collectief (links). Effecten zijn vaak ook meetbaar, maar al minder SMART dan de resultaten.

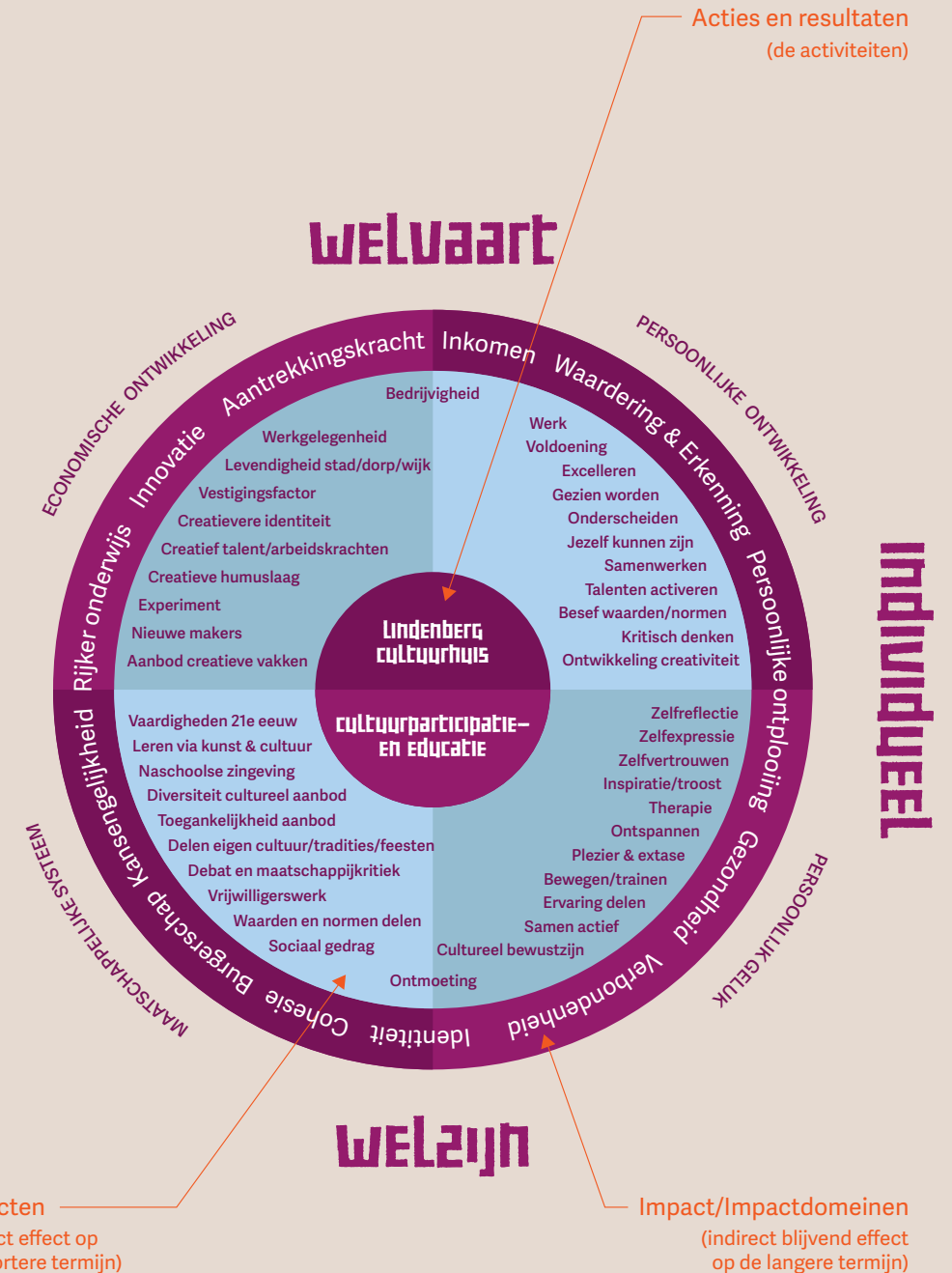
Impact / impactdomeinen: De effecten van cultuurparticipatie- en cultuureducatie die leiden tot blijvende beïnvloeding noemen

we impact. Voor het realiseren van impact staan we vaak samen met andere domeinen aan de lat. Impact ontstaat indirect door een optelsom van verschillende effecten en is vaak moeilijk te meten. Op basis van resultaten, effecten, invloedmetingen en eerdere wetenschappelijke studies is impact wel goed aannemelijk te maken, vaak in verhalende vorm.

Kwaliteit en bereik

Er geldt een belangrijke wetmatigheid: hoe beter cultuureducatie en cultuurparticipatie, hoe groter de effecten en de impact voor het individu en de samenleving als geheel. Iets soortgelijks geldt ook voor het bereik: hoe meer mensen worden bereikt (deelnemen aan het aanbod), hoe groter de impact. Daarom besteedt de Lindenberg grote aandacht aan zowel de kwaliteit, als het bereik van haar activiteiten en aanbod.

collectief

CULTUUR- EDUCATIE

KERNPROPOSITIE VAN DE ORGANISATIE

We zeiden het al: om te kunnen deelnemen aan de samenleving en je weg te vinden in de maatschappij is leren van en met kunst en cultuur helpend en wezenlijk. Op school of daarbuiten, vroeg of laat, in welke vorm dan ook. Cultuureducatie is vaak een belangrijke voorwaarde voor cultuurparticipatie. Cultuurparticipatie als maatschappelijk aanbod leidt vaak tot blijvende deelname aan cultuur, of vergemakkelijkt de deelname aan de maatschappij.

lees verder op de
volgende pagina

foto: Dennis Vloedmans

cultuureducatie primaire focus

Om zoveel mogelijk mensen een faire kans te geven om deel te nemen aan zowel cultuurparticipatie als aan de maatschappij, is cultuureducatie de primaire focus van Lindenberg Cultuurhuis. Cultuureducatie vormt het vertrekpunt voor al onze activiteiten. Of dat nu onze cursussen zijn, onze schoolactiviteiten, onze projecten met maatschappelijke organisaties, of ons aanbod op het podium.

Op ons podium bieden we inspirerende voorstellingen met maatschappelijke thema's voor jeugd en volwassenen, bijvoorbeeld cabaret. We programmeren participatief; we ontwikkelen aanbod met Nijmeegse inwoners. Een andere vorm waarin cultuureducatie herkenbaar is in onze theaterzalen, is wanneer scholieren, cursisten, talenten en amateurs zich presenteren aan hun publiek.

cultuureducatie is voor ons...

KENNISMAKEN / BLOOTSTELLING AAN KUNST EN CULTUUR

LEREN / ONDERWIJS

kennis en vaardigheden ontwikkelen

CREATIE / ACTIEF DEELNEMEN

zelf maken, samen optrekken

DELEN / TONEN / PERFORMEN

expressie, waardering, inspiratie

REFLECTIE / INSPIRATIE

beschouwen, kijken waar het beter kan, genieten

amateurkunst heeft een streepje voor

Veel van ons educatieve aanbod leidt tot actieve kunstbeoefening, met name amateurkunst. We begeleiden leerlingen van scholen en cursisten in hun vrije tijd tot aan het podium. Bij ons vinden talenten de weg naar hun eerste optredens. Ons podium staat zo toegankelijk mogelijk open voor bijvoorbeeld makers en theatergroepen, koren en spoken word-artiesten. Amateurkunst in al haar vormen heeft bij ons een streepje voor.

wij creëren impact, samen met andere domeinen

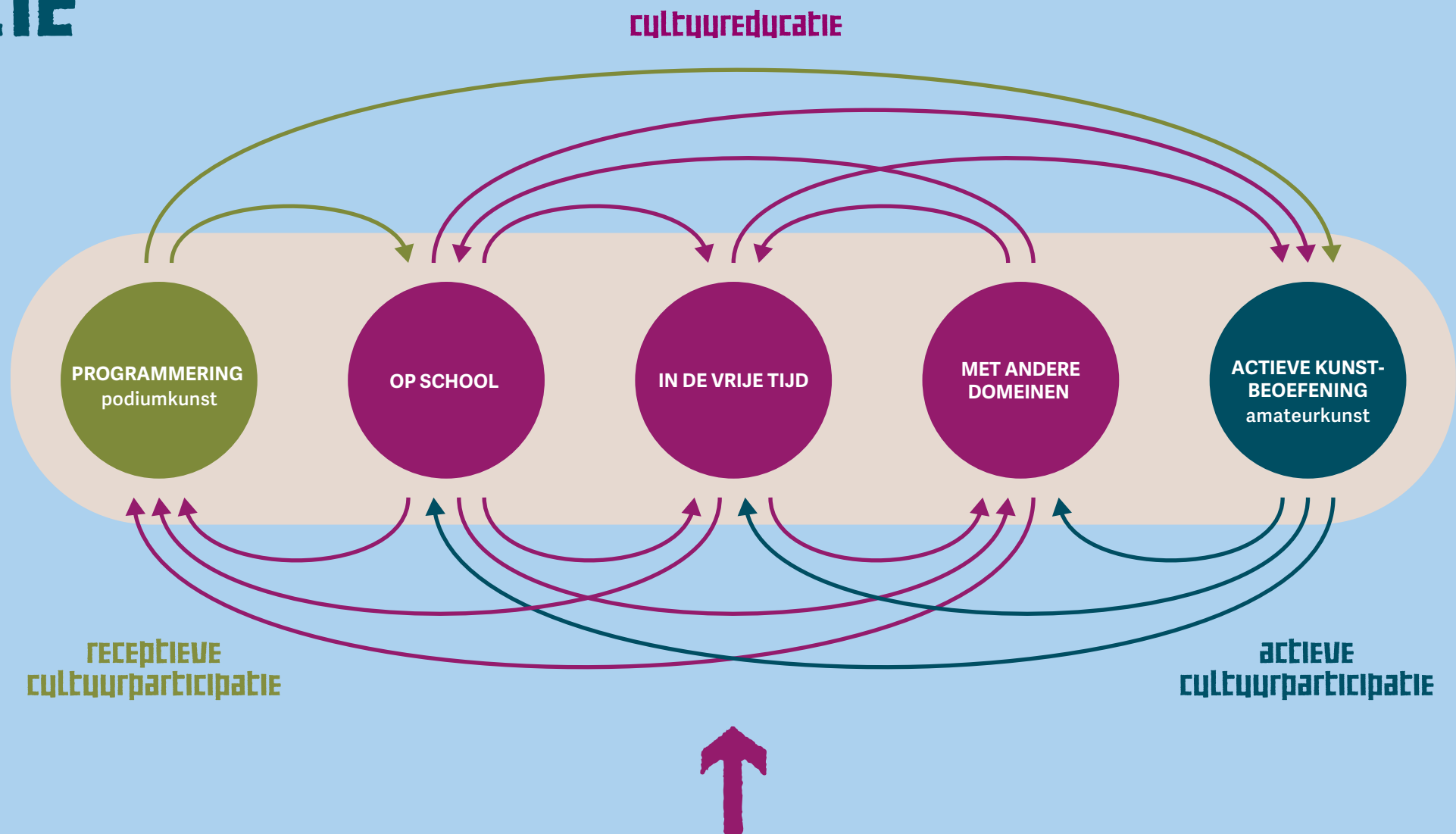
We bieden zelf cursussen aan en faciliteren en bemiddelen voor het onderwijs bij de invulling van cultuureducatie. Daarnaast werken we in toenemende mate samen met andere domeinen om de educatieve waarde van kunst en cultuur betekenis te geven en gezamenlijke impact te creëren.

foto: Saris den Engelsman

– kernpropositie –

Focus vanuit educatie

Receptieve en actieve cultuurparticipatie vloeien steeds meer, op natuurlijke wijze, in elkaar over. Op (hun weg naar) het podium inspireren professionals en amateurs elkaar, en het publiek geniet mee.

Zowel professionals als amateurs hebben educatie gevolgd of zijn zelf docent. Bij ons vind je beide groepen. Soms zijn amateurs net zo goed als professionals. Bij ons krijgen beiden een podium.

Focus vanuit
educatie

Educatie kan leiden tot participatie, en participatie kan leiden tot educatie. Bij ons kun je zelf kiezen waar je start: op school, in de vrije tijd en in samenwerking met andere domeinen.

onze opdracht

Wij bieden persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke verbinding door middel van kunst en cultuur teneinde mensen in Nijmegen en omgeving gelukkiger en weerbaarder te maken. Dit is onze missie en hierin vinden we onze opdracht. Wij zien en erkennen de toegevoegde waarde en het belang van cultuureducatie, en daarom staat bij ons cultuureducatie centraal. In cultuureducatie ligt onze bestaansgrond. De focus op cultuureducatie geeft ons kaders, en geeft ons vleugels. Kansengelijkheid en laagdrempeligheid vormen voor ons belangrijke uitgangspunten.

Opgeteld blijven we daarom bij onze even eenvoudige als doelgerichte missie: Cultuureducatie voor iedereen.

Deze gedragen opdracht benadrukt de toegankelijkheid waar we voor staan en waar we voor gaan. Het betekent dat alle mogelijke doelgroepen bij ons aandacht krijgen en dat wij ons in alles inzetten om daadwerkelijk iedereen zich welkom te laten voelen. We stelden eerder dat we met open armen naar de toekomst kijken. Met open armen staat voor welkom. Welkom zoals je bent... voor iedereen.

cultuureducatie voor iedereen →→

lees verder op de
volgende pagina

foto: Dennis Vloedmans

kernwaarden: GEWOON DOEN!

Bij de Lindenberg werken we op basis van acht kernwaarden waar we ons werk en onze activiteiten aan toetsen.

1. TOEGANKELIJKHEID

We streven ernaar om cultuureducatie beschikbaar te maken voor iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of financiële middelen.

2. VEELZIJDIGHEID

We eren en vieren de diversiteit van culturele expressies en tradities en streven ernaar deze in ons aanbod te weerspiegelen.

3. CREATIVITEIT

We moedigen vrije expressie en creatief denken aan als onmisbare componenten voor persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling.

4. KWALITEIT

We zetten ons in voor het bieden van een hoge onderwijskwaliteit, met gekwalificeerd personeel en goed ontworpen lesprogramma's en projecten.

5. INNOVATIE

We zijn voortdurend op zoek naar vernieuwende methoden en benaderingen om de betekenis van cultuureducatie aan te laten sluiten op de immer veranderende samenleving.

6. SAMENWERKING

We geloven in de kracht van partnerschappen en samenwerking om een breder aanbod te kunnen realiseren met méér impact.

7. VERANTWOORDELIJKHEID

We willen ons verantwoordelijk gedragen, zowel in sociale zin als in relatie tot onze ecologische footprint.

8. DUURZAAMHEID

We willen zorgdragen voor het klimaat. Circulariteit is het streven.

foto: Dennis Vloedmans

Vijf belangrijke opgaven

1 Innovatie van ons aanbod

De wereld verandert voortdurend en er komen grote uitdagingen op ons af. We innoveren ons aanbod om permanent passende antwoorden te kunnen geven op ontwikkelingen.

Iedereen is maker

Het culturele gedrag evolueert, en de grens tussen makers en consumenten vervaagt. Iedereen maakt cultuur, via telefoons, vlogs, software, games en A.I. De relatie met de professionele maker verandert ook.

technologie kan ingezet worden om de taal van publiek van de toekomst te spreken. In virtuele studio's kunnen jonge generaties artistieke vaardigheden ontwikkelen en presenteren in hun eigen culturele habitat.

Nieuwe vormen

Cultuur wordt met name online geconsumeerd via games, streaming video, muziek, etc. Digitaal aanbod biedt meer mensen toegang tot onze activiteiten, en

Medewerkers van de toekomst

Als we ons aanbod willen innoveren hebben we ook medewerkers van de toekomst nodig. Andersoortig ervaren jonge(re) krachten, met een diversiteit aan kwaliteiten, die discipline-overstijgend werken.

2 Toegankelijkheid vergroten

De Lindenberg wil op alle mogelijke manieren toegankelijk zijn voor bezoekers en deelnemers, maar ook voor medewerkers en stakeholders. We hebben het dan over toegankelijkheid in al zijn verschijningsvormen.

Begrijpen, bereiken, bedienen

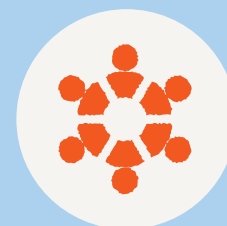
We willen onze doelgroepen beter begrijpen, bereiken en bedienen. We streven naar eenvoud en helderheid in onze communicatie en we zijn ons bewust van cultuurverschillen binnen onze doelgroepen. We communiceren daar waar nodig in meerdere talen.

Drempels beslechten

We willen (fysieke en sociale) toegankelijkheid zonder beperkingen vanzelfsprekend maken en in alle geledingen van onze organisatie doorvoeren.

3 Maatschappelijke betekenis vergroten

In de afgelopen jaren hebben we hard gewerkt aan het vergroten van onze maatschappelijke betekenis. We zijn meerdere samenwerkingen in andere domeinen aangegaan, en deze inzet blijft ook de komende jaren een belangrijk speerpunt. Hiermee verbreden we onze reikwijdte en vergroten we onze impact.

Samenwerking andere domeinen

Juist in het sociale domein heeft het actief of receptief deelnemen aan cultuur een grote impact. Denk aan onderwijs, wonen, veiligheid, zorg en welzijn. En zelfs bij thema's als duurzaamheid kan cultuurparticipatie een belangrijke strategie voor gedragsverandering zijn. We willen hierin nadrukkelijk met de gemeente en de partners in andere domeinen optrekken.

Specifieke projecten

De Lindenberg kan door middel van creatieve projecten en processen bijdragen aan oplossingen voor kleine en grote maatschappelijke vraagstukken. Daarnaast kan de Lindenberg specifieke projecten voor specifieke doelgroepen organiseren. Bijvoorbeeld naschools urban talentworkshops voor jongeren uit verschillende wijken.

4 SAMENWERKING MET ONDERWIJS

De rol die de Lindenberg op zich neemt binnen het onderwijsveld heeft verduidelijking. We zijn per slot van rekening niet alleen aanbieder, maar ook bemiddelaar, organisator, facilitator, deskundige en adviseur.

Goede afspraken primair en voortgezet onderwijs

We willen goede samenwerking met de schoolbesturen van het primair en voortgezet onderwijs. Daarbij willen we onze (bemiddelende) rol voor cultuureducatie en de toegevoegde waarde voor onderwijs inbrengen.

Aansluiten bij trends en ontwikkelingen

We willen samen met het onderwijs aansluiten bij de landelijke trends en (te verwachten) ontwikkelingen. De cultuurvisie van de school moet hierin leidend zijn.

5 EEN NIEUW GEBOUW

Ons huidige pand is op. Het kan niet meer worden aangepast aan de eisen van de huidige tijd. Duurzaamheid, bruikbaarheid en hoge kostenposten zijn de grote problemen. In de komende jaren gaan we, met alle genoemde opgaven in het achterhoofd, werken aan de plannen voor een nieuw gebouw.

We beginnen met het ontwikkelen van een programma van eisen en haalbaarheidsonderzoek voor het nieuwe gebouw. Dat doen we in nauwe samenwerking met de gemeente, en eventueel een projectontwikkelaar.

foto: Dennis Vloedmans

ethiek

Staat de mens voorop bij onze afwegingen en vinden we de nuance? Als het gaat om beheersing van processen, het aanbieden van cursussen of bedrijfsmatige afwegingen, kijken we dan voldoende naar de menselijke maat? Zowel die van de medewerker als van de bezoeker, leerling of cursist?

codes

De Code Fair Pay, de Code Diversiteit en Inclusie en de Code Good Governance zijn handvatten die we actief naast ons werken leggen om ons bij de les te houden.

we blijven onszelf bevragen

In ons beleid verwerken we de codes en bij ieder nieuw plan stellen we onszelf vragen als, voor wie doen we het? Is het een daadwerkelijke verbetering? Zet het mensen in hun kracht? Zijn we voldoende genuanceerd? Sluiten we niemand uit? We zetten stappen naar normalisering.

We praten erover, we luisteren naar elkaar en we leggen meningen naast elkaar. We hoeven er niet altijd uit te komen, want juist de gespreksvoering en het bezien van verschillende gezichtspunten is belangrijk.

foto's links en rechts: Dennis Vloedmans

Financiën

Gezond en toekomstbestendig

We streven naar een evenwichtige bedrijfsvoering omwille van de continuïteit van de organisatie. Dit betekent dat we de goede balans zoeken tussen een aantal zaken:

- › Inzetbaarheid van medewerkers
- › Eerlijke beloning
- › Prestatieafspraken budgetsubsidie
- › Realiseren meerinkomsten voor extra activiteiten in de stad
- › Voldoende weerstandsvermogen
- › Bijdrage aan de continuïteit van onze omgeving

Inzetbaarheid medewerkers

We behouden het evenwicht tussen wat energie geeft aan medewerkers, wat goed is voor de innovatie van de organisatie en de vraag die we aannemen als opdracht.

Weerstandsvermogen

Dankzij de gemeente en ons gevoerde regime hebben we een gezond eigen vermogen. We blijven hierop sturen.

Meerinkomsten

De meerinkomsten (60%) ten opzichte van de subsidie (40%) zien we als aanvullende middelen die we inzetten voor onze opdracht in de stad. Denk hierbij aan het

betrekken van een scala aan doelgroepen en aan maatschappelijke thema's, al dan niet over de domeinen heen. Ook regionaal kunnen we op deze manier ondersteunen. De meerinkomsten komen uit de markt, het onderwijs en uit landelijke fondsen.

Continuïteit van onze omgeving

We realiseren ons dat we onderdeel zijn van een groter geheel. Dat betekent dat we bijvoorbeeld bewust opdrachten uitzetten in de stad om onze (culturele) omgeving te versterken. Of dat als we HR-beleid maken of investeringen doen in onze panden we bezien dat duurzaamheid in het afwegingskader wordt meegenomen.

foto: Dennis Vloedmans

beleidsvisie 2025 – 2029 in het kort

VISIE OP CULTUUR

en het belang van cultuureducatie en -participatie

Bij Lindenberg Cultuurhuis vinden we het belangrijk dat we beseffen waar ons werk in de kern om gaat, en waarom het leren van cultuuruitingen en het kunnen deelnemen aan 'cultuur' zo belangrijk is voor ons als mens - én als samenleving. Om die vragen te beantwoorden, moeten we eerst goed begrijpen wat 'cultuur' en 'cultuuruitingen' eigenlijk zijn. Met het schema hiernaast geven we een antwoord.

Cultuur gaat over samen leven

Cultuur is de wijze waarop mensen in een gemeenschap samenleven en samen overleven. Zonder cultuur valt de samenleving uit elkaar. Cultuur gaat namelijk over hoe we omgaan met allerlei essentiële zaken in ons leven en in de gemeenschap die we vormen. Je ziet een aantal van deze essentiële zaken in de linker kolom van het schema.

Uitdrukking geven aan essentiële zaken

De wijze waarop we omgaan met die essentiële zaken is in beginsel heel abstract. Je kan dat niet goed uitleggen of doorgeven aan een volgende generatie. Totdat we op een manier 'uitdrukking' kunnen geven aan onze cultuur. Dan komt de cultuur tot leven en gaat de samenleving functioneren.

Cultuuruitingen

Mensen zijn bij uitstek in staat om uitdrukking te geven aan hun cultuur. Bijvoorbeeld door taal. Of door een ritueel, of een beeld, tekening, dans, of een feestjurk. Of zelfs door een paleis te bouwen. Maar ook door een filosofie, geloof of ideologie. Dit zijn allemaal cultuuruitingen.

Deze cultuuruitingen komen tot stand via menselijke vermogens (talenten) als verbeelding, creativiteit, intellect en de beheersing van fysieke vaardigheden. Met de cultuuruitingen geven mensen vervolgens weer voeding en sturing aan hun cultuur van samenleven. De cirkel is rond.

Deelnemen aan en kennismaken met het culturele leven: cultuurparticipatie

Voor het functioneren van een samenleving is het van groot belang dat mensen op een bepaalde manier verbonden zijn met de cultuuruitingen; dat zij die zelf beheersen, of eraan deelnemen, of dat zij de uitingen op zijn minst in de basis begrijpen.

Het actief of passief deelnemen aan kunstzinnige en creatieve cultuuruitingen wordt doorgaans cultuurparticipatie genoemd. Actief deelnemen kan als 'amateur' of als opgeleid 'professional' of als kennismaking. In alle gevallen moeten mensen er een vorm van cultuureducatie voor krijgen, of kiezen ze na de kennismaking voor een vervolg via cultuureducatie. Vervolgens moeten mensen ook de kans krijgen om zich in culturele zin te uiten en blijvend te ontwikkelen.

cultuur & cultuuruitingen

samen (over)leven

Cultuur is hoe we samen (over)leven en omgaan met o.a.

Cultuuruitingen voeden de cultuur en daarmee het functioneren van de samenleving

© Geert Boogaard, Blueyard, 2023

cultuur moet JE

ube-filmpje, je zal het altijd moeten leren van een ander. Dat levenslange proces van 'cultuur leren' noemen wij cultuureducatie. De Lindenberg faciliteert het leren van cultuur op verschillende manieren: binnen en buiten school; voor kinderen, jongeren en volwassenen.

strategische beleidsvisie 2025–2029

Lindenberg Cultuurhuis
Ridderstraat 23
6511 TM Nijmegen

024-3273911
Info@delindenberg.com

www.delindenberg.com

Lindenberg
- cultuurhuis -